

[Jørgen Jørgensen (Lejre).]

indsat en bestemmelse, der dels bemyndiger ministeren, dels pålægger ham at åbne mulighed for en efteruddannelse og erhvervsuddannelse af døve og tunghøre børn.

Lovens § 16, stk. 1, er sålydende:

„Socialministeren bemyndiges til at drage omsorg for, at der efter endt skoleuddannelse gives døve og tunghøre, der har været undergivet undervisning i henhold til nærværende lov, adgang til en i forhold til deres evner passende erhvervs-mæssig uddannelse.“

Og i lovens § 16, stk. 2, siges det:

„Endvidere skal der efter endt skoleuddannelse gives disse elever adgang til en fyldestgørende efterskoleundervisning efter nærmere af socialministeren efter forhandling med døvenævnet fastsatte regler.“

Det er på baggrund af disse lovbestemmelser, jeg har stillet mit spørgsmål til ministeren for at give ham lejlighed til overfor offentligheden at gøre rede for, hvad der fra socialministeriets side er foretaget for at opfylde lovens bestemmelser.

Da loven om døve og tunghøre blev vedtaget i 1950, stillede mange forældre betydelige forventninger til, at der nu blev gjort noget for deres børn, så at disse børn, som jo i mange tilfælde er meget ulykkeligt stillet og har store vanskeligheder at kæmpe med, kunne få en hjælp til at klare sig i tilværelsen, bl. a. ved, at de efter skoletidens ophør kunne få en uddannelse, erhvervmæssigt og kulturelt, der kunne give dem noget at være optaget af og give dem tro på, at de også kunne blive i stand til at fylde en plads i samfundslivet.

I forvejen er de hjem, det her gælder, ramt hårdt og har ofte store vanskeligheder og bekymringer og har måttet bringe store økonomiske ofre for at få deres børn undervist i den almindelige undervisningspligtige alder. Kommunerne løser jo endnu kun i ringe grad denne opgave, så forældrene selv må klare undervisningen, enten gennem privatundervisning, der medfører, at børnene meget ofte må rejse langt for at komme i skole, eller ved anbringelse på et døvstummeinstitut, hvad der jo også kan volde bekymringer for forældrene. Disse børn, der har fået så tung en skæbne, må samfundet vise forståelse og interesse og hjælpe i gang, så at de både for deres egen

skyld og for samfundets skyld kan uddannes og oplæres, således at deres liv kan få mere indhold og de kan blive nyttige borgere i samfundet.

Jeg ved, at dette spørgsmål også har arbejds- og socialministerens interesse, og det er derfor, jeg har ment, at det var nyttigt, at ministeren får lejlighed til overfor offentligheden at gøre rede for, hvad der fra socialministeriets side er foretaget for at opfylde lovens bestemmelser.

Det er derfor, jeg har stillet følgende spørgsmål:

Hvad har arbejds- og socialministeren foretaget for at opfylde bestemmelsen om erhvervmæssig uddannelse og efterskoleundervisning for døve og tunghøre, således som det er fastsat i loven af 27. januar 1950 § 16?

Arbejds- og socialministeren (Poul Sørensen): På baggrund af det stillede spørgsmål om, hvordan der har været disponeret fra ministeriets side på det område, som det ærede medlem hr. Jørgen Jørgensen (Lejre) har fremdraget, skal jeg med hensyn til erhvervsuddannelsen oplyse, at døveskolerne i de sidste skoleår lader foretage psykotekniske og psykologiske undersøgelser af hver enkelt elev for at finde frem til det erhverv, der er bedst egnet for den enkelte. På grundlag heraf drøftes elevernes erhvervsønsker med forældrene, og i samarbejde med erhvervs- og vejledningskontorerne for døve søger skolen at fremskaffe et egnet uddannelsessted, i de fleste tilfælde en læreplads, da man har erfaring for, at en egentlig faglig uddannelse giver de mest stabile erhvervsforhold. Der er væsentligst tale om håndværksfag, men også i kontorfaget er enkelte uddannet. Eventuelle udgifter under uddannelsen betales enten af staten eller af invalideforsikringsretten. Denne ordning har også været gældende før den nye lov af 27. januar 1950, der i det store og hele blot lovfæstede den gældende ordning på dette punkt.

Den kommission, der forberedte loven, anså sig ikke for tilstrækkelig sagkyndig til at fremsætte mere konkrete forslag til ændring af de døves erhvervsuddannelse, men henskød dette til det nye organ, døvenævnet, som blev oprettet ved loven som rådgivende for ministeriet. Døvenævnet, hvori der sidder repræsentanter for døveskolerne, for de døve børns forældre og for